

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

Naam:

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

SEPTEMBER 2014

**REKENINGKUNDE
ANTWOORDEBOEK**

VRAAG	MAKSIMUM PUNTE	PUNTE BEHAAL	MODERERING
1	35		
2	50		
3	40		
4	70		
5	55		
6	50		
TOTAAL	300		

Hierdie antwoordeboek bestaan uit 17 bladsye.

VRAAG 1

(35 punte; 20 minute)

VOORRAADWAARDASIE EN INTERNE KONTROLE

1.1 Bereken die:

- slotvoorraad op 28 Februarie 2014, deur gebruik te maak van die eerste-in-eerste-uit EIEU-metode van voorraadwaardasie.

7

- koste van verkope van DVDs verkoop.

8

- totale hoeveelheid eenhede verkoop.

4

- totale bedrag van verkope.

5

- bruto wins.

2

1.2 Is die (EIEU) metode geskik vir hierdie produk? Verduidelik.

3

1.3 Watter advies kan jy vir Reg gee i.v.m. sy prysbeleid van 'n vaste verkoopprijs vir produkte?

2

1.4 Reg koop sy voorraad van geregistreerde voorsiens in Durban. Hy is gefrustreerd oor die “onbillike mededinging” waarmee hy in sy industrie mee te doen kry.

- Gee 'n redelike verduideliking van die “onbillike mededinging” waarom Reg bekommerd is.

2

- Gee 'n praktiese voorstel wat Reg kan gebruik om hierdie mededinging te hanteer en die resultate van die besigheid te verbeter.

2

VRAAG 2

(50 punte; 30 minute)

BTW EN VERSOENINGS

2.1.1 Korrekte woord/frase

(a)	
(b)	
(c)	
(d)	

8

2.1.2 (a) Bereken die bedrag BTW wat Billy moet betaal aan, of ontvang vanaf die SAID.

11

(b) Verduidelik waarom dit tot Billy se voordeel is om geregistreer te wees vir BTW? Staaf jou antwoord met syfers.

2

(c) Dodgey Dealers, een van Billy se verskaffers, het vir Billy goedere ter waarde van R5 850 teen R2 500 aangebied. Hy noem dat Billy kontant moet betaal en dat hy nie 'n faktuur gaan uitreik nie.

- Watter advies sal jy vir Billy gee?

2

2.2 KREDITEUREVERSOENING

2.2.1

TRANSAKSIE		SALDO
Saldo volgens die Kredieure grootboek rekening		35 260
(a)		
(b)		
(c)		
(d)		
(e)		
TOTAAL VERSKULDIG		

8

2.2.2 Watter advies sal jy vir die eienaar i.v.m. punt (d) gee?

2

2.2.3 Voorsien TWEE interne kontrolemaatreëls wat geïmplementeer kan word om soortgelyke insidente in die toekoms te vermy.

4

2.3 DEBITEURE

2.3.1 Noem die debiteur(e) wie se rekening(e) nie agterstallig is nie.

2

2.3.2 Bereken watter persentasie van die bedrag wat deur debiteure verskuldig is, langer as die toegelate kredietperiode uitstaande is.

5

2.3.3 Noem DRIE kontrole maatreëls wat Gladys kan implementeer om die invordering van debiteure te verbeter.

6

50	
----	--

VRAAG 3

(40 punte; 25 minute)

VERVAARDIGINGSONDERNEMINGS

3.1 3.1.1 Nota vir fabrieks-bokoste

Diverse fabrieksuitgawes	44 694
TOTALE FABRIEKS-BOKOSTE	

11

3.1.2 Produksiekostestaat

Primêre koste	
Totale vervaardigingskoste	

13

3.2 3.2.1 Bereken die aantal eenhede wat die onderneming moet vervaardig om gelyk te breek.

5

3.2.2 Lewer kommentaar oor of die eienaar tevrede behoort te wees of nie, deur te verwys na die vorige jaar se syfers, sowel as jou berekeninge in VRAAG 3.2.1.

4

3.3 **3.3.1** Dink jy die regering behoort die invloed van tekstiele wat die land binnekom, te beperk? Verduidelik.

3

3.3.2 Wat kan Fab Fabrics doen om die besigheid aan die gang te hou? Gee TWEE voorstelle.

4

40	
----	--

VRAAG 4

(70 punte; 40 minute)

MAATSKAPPYE – FINANSIËLE STATE EN OUDITERING

4.1 Inkomstestaat van Thevarani Bpk. vir die jaar geëindig 28 Februarie 2014

Verkope	
Koste van verkope	
Bruto wins	
ANDER/BEDRYFSINKOMSTE	55 000
BRUTO INKOMSTE	
BEDRYFSUITGAWES	
BEDRYFSWINS	560 000
Rente inkomste	
Netto wins voor rente-uitgawe	
Rente uitgawe	
Netto wins voor inkomstebelasting	
Inkomstebelasting	
NETTO-WINS NA BELASTING	380 000

13

4.2 4.2.1 Handels- en ander ontvangbare bedrae

Debiteurekontrole	63 000

7

4.2.2 Gewone aandelekapitaal

9

4.2.3 Behoue inkomste

Opening saldo	234 000

8

4.3 BALANSSTAAT OP 28 FEBRUARIE 2014
BATES

NIE-BEDRYFSBATES	
BEDRYFSBATES	
TOTALE BATES	
EKWĪTEITE EN AANSPREEKLIKHEDE	
AANDEELHOUEBSBELANG	
NIE-BEDRYFSLASTE	
BEDRYFSLASTE	
TOTALE EKWĪTEITE EN AANSPREEKLIKHEDE	

23

- 4.4 Die interne ouditeur waarsku die hoof uitvoerende beampte (HUB) dat dit probleme vir die besigheid kan veroorsaak as sy private onthaal-uitgawe by diverse uitgawes ingesluit word.

4.4.1 Na watter AARP/IFRS-beginsel verwys die interne ouditeur as kommer oor hierdie saak uitgespreek word?

2

4.4.2 Noem TWEE gevolge vir die besigheid indien die HUB nie ag slaan op die advies van die interne ouditeur nie. (Noem TWEE punte.)

4

- 4.5 By die algemene jaarvergadering het die direkteur voorgestel dat R250 000 spandeer word aan die opgradering van die sportgronde by drie plaaslike skole. Verduidelik waarom groot besighede sulke projekte aanpak. (Gee TWEE redes.)

4

70

VRAAG 5

(55 punte; 35 minute)

KONTANTVLOEISTAAT EN VERTOLKING

5.1

5.1.1	
5.1.2	
5.1.3	
5.1.4	

8

5.2 5.2.1 Braelyn Handelaars Bpk.
 Kontantvloeistaat vir die jaar geëindig op 30 April 2014

KONTANTVLOEI UIT BEDRYFSAKTIWITEITE	128 840
Kontant voortgebring deur bedrywighede	613 940
Rente betaal	(85 500)
Dividende betaal	(164 400)
Inkomstebelasting betaal	(235 200)
KONTANTVLOEI UIT BELEGGINGSAKTIWITEITE	
KONTANTVLOEI UIT FINANSIERINGSAKTIWITEITE	
NETTO VERANDERINGE IN KONTANT EN KONTANTEKWIVALENTE	
Kontant en kontantekwivalente (beginsaldo)	
Kontant en kontantekwivalente (eindsaldo)	

15

5.2.2 (a) Skuld/ekwiteitsverhouding

3

(b) Opbrengs op gemiddelde eienaarsbelang

5

(c) Netto batewaarde per aandeel (NBWPA)

4

5.2.3 Lewer kommentaar oor die likiditeitsposisie van die besigheid. Verwys na die bedryfsverhouding en die vuurproefverhouding in jou antwoord.

4

5.2.4 Die besturende direkteur wil die lening met 'n addisionele R300 000 verhoog om uitbreidings en verbeteringe aan geboue te finansier. Watter advies het jy vir haar? Haal toepaslike syfers en of finansiële aanwysers aan om jou mening te ondersteun.

4

5.2.5 Die direkteure beplan om addisionele aandele teen R6,00 per aandeel in die nuwe jaar uit te reik. Sal voornemende beleggers graag aandele in hierdie besigheid wil koop? Verduidelik, deur gebruik te maak van relevante finansiële aanwysers.

5

5.2.6 Die bestaande aandeelhouders is tevrede met die opbrengs op hul belegging. Behoort hulle tevrede te wees? Lewer kommentaar op die opbrengs op aandeelhouersekwiteit, verdienste per aandeel (VPA) en dividend per aandeel (DPA).

7

VRAAG 6**(50 punte; 30 minute)****BEGROTING EN BESTUUR VAN VASTE BATES**

6.1 6.1.1

(a)		<div>5</div>
(b)		<div>2</div>
(c)		<div>4</div>
(d)		<div>3</div>
(e)		<div>2</div>

6.1.2 Sunny (die eienaar) wil 'n groter persentasie-goedere op krediet aankoop. Watter advies kan jy hom gee? (TWEЕ punte)

4

6.2 VASTE BATES

6.2.1

A		<div><div></div><div>2</div></div>
B		<div><div></div><div>3</div></div>
C		<div><div></div><div>3</div></div>
D		<div><div></div><div>4</div></div>
E		<div><div></div><div>2</div></div>
F		<div><div></div><div>3</div></div>

6.2.2

Bereken die totale opgehoopte waardevermindering op die verkoopte toerusting.

4

6.2.3

Wanneer is die nuwe voertuig aangekoop? (Toon jou berekenings)

7

6.2.4

Gee 'n goeie rede waarom die besigheid 'n deel van hul vaste eiendom sal verkoop.

2

50	
----	--

TOTAAL: 300